

Transliteration–Telugu

Transliteration as per Modified Harvard-Kyoto (HK) Convention
(including Telugu letters – Short e, Short o) -

a A i I u U
R RR IR IRR
e E ai o O au M (H or :)

(e – short | E – Long | o – short | O – Long)

k kh g gh n/G
c ch j jh n/J
T Th D Dh N
t th d dh n
p ph b bh m
y r l L v
S sh s h

(jn – as in jnAna)

kalaSa vArdhijAM-ratnAngi

In the kRti 'kalaSa vArdhijAM' – rAga ratnAngi (tAla Adi), Sri tyAgarAja sings praises Mother lakshmi.

- P   kalaSa ¹vArdhijAm satatam bhajE
          kamala lOcanAm ²SrI ramAm mAm
- A   kaLabha gAminIm karibhi(r)AvRtAm
          kamala nAbha hRt-kamala sthitAm (kalaSa)
- C   kamanIya jaya dhana dhAnyA rUpAm
          ³kanak(A)di dhairyA lakshmi svarUpAm
          kamalAm mahA santAna rUpAm
          kamal(A)layAm tyAgarAja ⁴mOksha pradAm (kalaSa)

Gist

I ever worship the Lotus Eyed ramA - lakshmi - born of Milk Ocean -

whose gait is like that of young elephant;
who is gaja lakshmi - surrounded by two elephants;
who abides in the heart Lotus of vishNu – one with Lotus navel;

who is of the lovable forms of vijaya lakshmi, dhana lakshmi, dhAnyA lakshmi, gaja lakshmi, Adi lakshmi, dhairyA lakshmi, mahA lakshmi and santAna lakshmi;

who is also known as kamalA;
who resides in the Lotus;
who bestows emancipation to this tyAgarAja.

Word-by-word Meaning

P   I ever (satatam) worship (bhajE) the Lotus (kamala) Eyed (lOcanAm) ramA (SrI rAmAm) - lakshmi (mAm) - born of Milk Ocean (kalaSa vArdhijAm) (literally Ocean of pitcher – of nectar).

A I ever worship the Lotus Eyed rAma - lakshmI born of Milk Ocean -
whose gait (gAminIm) is like that of young elephant (kaLabha),
who is gaja lakshmI - surrounded (AvRtAm) by two elephants (karibhiH)
(karibhirAvRtAm),
who abides (sthitAm) in the heart (hRt) Lotus (kamala) of vishNu – one
with Lotus (kamala) navel (nAbha).

C I ever worship Lotus Eyed ramA - lakshmI born of Milk Ocean –
who is of the lovable (kamanIya) forms (rUpAm) of vijaya lakshmI (jaya),
dhana lakshmI and dhAnyA lakshmI;
who is of the forms (svarUpAm) of gaja lakshmI (kanaka), Adi lakshmI
(kanakAdi) and dhairyA lakshmI;
who is also known as kamalA (kamalAm);
who is of the forms (rUpAm) of mahA lakshmI and santAna lakshmI;
who resides (AlayAm) in the Lotus (kamala) (kamalAlayAm);
who bestows (pradAm) emancipation (mOksha) to this tyAgarAja.

Notes –

Variations -

¹ – vArdhijAm – vAridhijAm : Both ‘vArdhi’ and ‘vAridhi’ mean ‘ocean’.

⁴ - mOksha pradAm – mOksha rUpAm.

References -

There are two ashTha lakshmI stOtras – both are stated to be composed by Adi SankarAcArya. For the stotras and meanings, please visit –
<http://www.ibiblio.org/sripedia/srirangasri/archives/oct04/msg00069.html>
and <http://www.celestel.org/stotras/devi/ashtalakshmistotram.html>

Comments -

² – SrI ramA – ‘SrI’ also means lakshmI; however, here it a honorific to ‘ramA’.

³ – kanaka – this seems to mean gaja lakshmI.

³ – Adi - The word may also taken as ‘etc.’ because ‘mahA lakshmI’ and ‘Adi lakshmI’ mean same.

jaya-dhana-dhAnyA-kanaka-Adi-dhairyA-mahA-santAna – these are eight names given in the kRti. However, popularly, the following are the names of the eight forms lakshmI - Adi lakshmI, dhAnyA lakshmI, dhairyA lakshmI, gaja lakshmI, santAna lakshmI, vijaya lakshmI, vidyA lakshmI and dhana lakshmI. (vidyA lakshmI seems to have been omitted in the kRti.)

As per remarks available in the book ‘Compositions of Tyagaraja’ by Sri TK Govinda Rao, this kRti is listed in the category of ‘doubtful’, which means that it is doubtful whether SrI tyAgarAja has indeed composed this kRti.

Devanagari

प. कलश वार्धिजां सततं भजे
कमल लोचनां श्री रमां मां
अ. कळभ गामिनीं करिभि(रा)वृतां
कमल नाभ हृत्कमल स्थितां (क)

च. कमनीय जय धन धान्य रूपां
 कन(का)दि धैर्य लक्ष्मी स्वरूपां
 कमलं महा सन्तान रूपां
 कम(ला)लयां त्यागराज मोक्ष प्रदां (क)

English with Special Characters

pa. kalaśa vārdhijāṁ satatāṁ bhajē
 kamala lōcanāṁ śrī ramāṁ māṁ
 a. kaṭabha gāminīṁ karibhi(rā)vṛtāṁ⁵
 kamala nābha hṛtkamala sthitāṁ (ka)
 ca. kamanīya jaya dhana dhānya rūpāṁ
 kana(kā)di dhairyā lakṣmī svarūpāṁ
 kamalāṁ mahā santāna rūpāṁ
 kama(lā)layāṁ tyāgarāja mōkṣa pradāṁ (ka)

Telugu

ప. కలశ వార్దిజాం సతతం భజే
 కమల లోచనాం శ్రీ రమాం మాం
 అ. కళబ గామినీం కరిభి(రా)వృతాం
 కమల నాభ హృత్కమల స్థితాం (క)
 చ. కమనీయ జయ ధన ధాన్య రూపాం
 కన(కా)ది దైర్య లక్ష్మీ స్వరూపాం
 కమలాం మహా సంతాన రూపాం
 కమ(లా)లయాం త్యాగరాజ మోక్ష ప్రదాం (క)

Tamil

ப. கலஶ வார்த்தீஜாம் ஸததம் ப⁴ஜே
 கமல லோசனாம் பூஞ் ரமாம் மாம்
 அ. களப⁴ கா³மினீம் கரிபி⁴(ரா)வுருதாம்
 கமல நாப⁴ ஹுருத்-கமல ஸ்தி²தாம் (க)
 ச. கமனீய ஜெய த⁴ன தா⁴ன்ய ரூபாம்
 கன(கா)தி³ தை⁴ர்ய லக்ஷ்மீ ஸ்வரூபாம்
 கமலாம் மஹா ஸந்தான ரூபாம்
 கம(லா)லயாம் த்யாக³ராஜ மோக்ஷ ப்ரதா³ம் (க)

കുടക്ക്ടവില് തോൺറിയവണാ എൻറുമ് തൊമുവേനേ;
 കമലക്കൻണിയെ, ഇരമൈയെ, ഇല്ലക്സമിയെ

 ഇണമ് കരി നടൈയാണാ, ഇരു കരികൾ കുഴപ്പെപ്രവണാ,
 കമല ഉന്തിയോനിന് ഇതയക് കമലത്തുരൈപവണാ,
 കുടക്ക്ടവില് തോൺറിയവണാ എൻറുമ് തൊമുവേനേ;
 കമലക്കൻണിയെ, ഇരമൈയെ, ഇല്ലക്സമിയെ

 ഇനിയ ജ്യൈ, തൻ, താനിയ (ഇല്ലക്സമി) ഉറുവത്തിനാണാ,
 കണക, ആളി, തെരിയ ഇല്ലക്സമി ഉറുവത്തിനാണാ,
 കമലായെ, മകാ, സന്താൻ (ഇല്ലക്സമി) ഉറുവത്തിനാണാ,
 കമലത്തിനിലുവരൈപവണാ, തിയാകരാസനുക്കു മോക്കമരുംപവണാ,
 കുടക്ക്ടവില് തോൺറിയവണാ എൻറുമ് തൊമുവേനേ;
 കമലക്കൻണിയെ, ഇരമൈയെ, ഇല്ലക്സമിയെ

കുടക്ക്ടാല് - പാർക്കടല്
 ജ്യൈ, തൻ, താനിയ, കണക, ആളി, തെരിയ, മകാ, സന്താൻലട്സമികൾ എൻ്റു ഇങ്കു
 കൂറപ്പട്ടിഗ്രന്താലുമ് പൊതുവാക അട്ടലട്സമികൾ - ആളി, താനിയ, തെരിയ, കജി,
 സന്താൻ, വിജ്യൈ, വിത്യാ മന്റ്റുമ് തനലട്സമികൾാവാർ.

Kannada

പ. കെലശ വാറിജാം സ്തേൽ ഭജീ

കെമ്പല ലോചനാം ശ്രീരഘവാം മാം

അ. കേംഭ ഗാമിനീം കെരിഭി(രാ)വൈതാം

കെമ്പല നാഭ ഹൈത്തുമല സ്ഥിതാം (ക്ക)

ജ. കെമ്പനീയു ജയ ധന ധാന്യ രഹാം

ക്കന(കാ)ദി ദ്വീർഘ ലക്ഷ്മീ സ്വർഹാം

കെമ്പലാം മഹാ സ്നാന രഹാം

കെമ്പ(ലാ)ലധാം താഗ്രരാജ മോക്ഷ പ്രദാം (ക്ക)

Malayalam

പ. കലശ വാർധിജാം സതതം ഭജേ
 കമല ലോചനാം ശ്രീരമാം മാം

അ. കളഭ ഗാമിനീം കരിഭി(രാ)വൃതാം
 കമല നാഭ ഹൃത്തകമല സ്ഥിതാം (ക)

ച. കമനീയ ജയ ധന ധാന്യ രൂപാം
 കന(കാ)ദി ദൈര്ഘ ലക്ഷ്മീ സ്വർഹാം

കമലാം മഹാ സന്താന രൂപാം

കമ(ലാ)ലധാം താഗ്രരാജ മോക്ഷ പ്രദാം (ക)

Assamese

- প. কলশ বার্ধিজাং সততং ভজে
 কমল লোচনাং শ্রীরমাং মাং
 অ. কলভ গামিনীং করিভি(ৰা)বৃতাং
 কমল নাভ হস্তকমল স্থিতাং (ক)
 চ. কমনীয় জয় ধন ধান্য কৃপাং
 কন(কা)দি ধৈর্য লক্ষ্মী স্বরূপাং
 কমলাং মহা সন্তান কৃপাং
 কম(লা)লয়াং আগৰাজ মোক্ষ প্রদাং (ক)

Bengali

- প. কলশ বার্ধিজাং সততং ভজে
 কমল লোচনাং শ্রীরমাং মাং
 অ. কলভ গামিনীং করিভি(ৰা)বৃতাং
 কমল নাভ হস্তকমল স্থিতাং (ক)
 চ. কমনীয় জয় ধন ধান্য কৃপাং
 কন(কা)দি ধৈর্য লক্ষ্মী স্বরূপাং
 কমলাং মহা সন্তান কৃপাং
 কম(লা)লয়াং আগৰাজ মোক্ষ প্রদাং (ক)

Gujarati

- પ. કલશ વાર્ધિજાં સતતં ભજે
 કમલ લોચનાં શ્રીરમાં માં
 અ. કળભ ગામિનીં કરિભિ(રા)વૃતાં
 કમલ નાભ હસ્તકમલ સ્થિતાં (ક)
 ચ. કમનીય જય ધન ધાન્ય કૃપાં
 કન(કા)દિ ધૈર્ય લક્ષ્મી સ્વરૂપાં
 કમલાં મહા સન્તાન કૃપાં
 કમ(લા)લયાં આગરાજ મોક્ષ પ્રદાં (ક)

Oriya

- ପ. କଲଣ ଝାର୍ଦ୍ଧିଙ୍କୀ ସତତୋ ଭଜେ
 କମଳ ଲୋଚନୀ ଶ୍ରୀରମୀ ମାଁ
- ଆ. କଲଭ ଗାମିନୀ^{୧୦} କରିଭିରାଙ୍ଗୁଡ଼ୀ
 କମଳ ନାଭ ହୃଦୟମଳ ସ୍ଥିତୀ (କ)
- ଚ. କମନୀୟ ଉଦ୍‌ଧନ ଧନ ଧାନ୍ୟ ରୂପୀ
 କନ(କା)ଦି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ଵର୍ଗରୂପୀ
 କମଳୀ ମହା ସନ୍ତାନ ରୂପୀ
 କମ(ଲା)ଲୟୀ ଉ୍ୟାଗରାଜ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରଦୀପୀ (କ)

Punjabi

- ਪ. ਕਲਸ਼ ਵਾਰਿਧਰਾਂ ਸਤਤੰ ਭਜੇ
 ਕਮਲ ਲੋਚਨਾਂ ਸ੍ਰੀਰਮਾਂ ਮਾਂ
- ਆ. ਕਲਤ ਰਾਮਿਨੀ ਕਰਿਭਿ(ਰਾ)ਵਿੱਤਾਂ
 ਕਮਲ ਨਾਭ ਹਿੜਕਮਲ ਸਿਥਤਾਂ (ਕ)
- ਚ. ਕਮਨੀਯ ਜਜ ਧਨ ਧਾਨਯ ਰੂਪਾਂ
 ਕਨ(ਕਾ)ਦਿ ਧੈਰ੍ਯ ਲਕਸ਼ਮੀ ਸੂਰਪਾਂ
 ਕਮਲਾਂ ਮਹਾ ਸਨਤਾਨ ਰੂਪਾਂ
 ਕਮ(ਲਾ)ਲਯਾਂ ਤਜਾਰਾਰਾਜ ਮੈਕਸ ਪ੍ਰਦਾਂ (ਕ)